

Haitallisten vieraslajien torjunta hankkeissa

”Jättitattaret” – japanintatar ja muut aasialaiset tatarkasvit

Japanintatar *Reynoutria japonica*

Sahalinintatar *R. sachalinensis*

Tarhatatar *R. x bohemica*

”Jättitattaret” ovat Helsingissä erittäin haitallisia vieraslajeja. Niitä torjutaan aktiivisesti kaikilta tunnistetuilta esiintymiltä ja aina hankkeiden yhteydessä.

Torjunnan aloitusedellytykset

Suunnittelualueella on toteutettu haitallisten vieraslajien maastokartoitus. Tataresiintymien sijainnit ovat tiedossa.

Torjunta ennen rakentamisen aloittamista

- Suunnittelija määrittelee torjunta-alueen rajauksen ja pintamaan haudausalueen esim. varjostavien puustutusten alle.
- Tattaria torjutaan ennakolta erillisessä torjuntaurakassa.
- Suunnittelija valitsee sopivimman torjuntatavan.
 - a) Varret leikataan. Kasvi kaivetaan maasta juurineen noin 1 m syvyyteen tai niin syväälle kuin juuria havaitaan ja kahden metrin etäisyydelle sivusuuntaan.
 - b) Varret leikataan ja alue peitetään valoa läpäisemättömällä muovilla tai biomuovilla 3 – 4 vuoden ajaksi. Muovin päälle on tärkeää laittaa riittävästi painoa ja muovia tulee levittää laajalle alueelle.
- Esiintymäalueen maa-ainesta ei voida käyttää viher- tai maarakentamisessa.

Torjunta rakentamisen aikana

- Urakoitsija tekee torjunnan suunnittelijan määrittelemässä laajuudessa.
- Suunnittelija valitsee sopivimman torjuntatavan.
 - a) Varret leikataan. Kasvi kaivetaan maasta juurineen noin 1 m syvyyteen tai niin syväälle kuin juuria havaitaan ja kahden metrin etäisyydelle sivusuuntaan.
 - b) Kasvupaikka ja sen ympäristö muutetaan säännöllisesti leikattavaksi A2-nurmikoksi erillisen suunnitelman mukaan.
 - c) Varret leikataan, ja alue peitetään valoa läpäisemättömällä muovilla tai biomuovilla 3 – 4 vuoden ajaksi. Muovin päälle on tärkeää laittaa riittävästi painoa ja muovia tulee levittää laajalle alueelle.
- Pintamaa
 - a) ensisijaisesti haudataan vähintään 1 m syvyyteen suunnitelmissa esitettyyn paikkaan hankealueella tai urakoitsijan ehdottamaan, tilaajan hyväksymään, paikkaan.
 - b) Jos pintamaita ei voida sijoittaa kohteeseen, poistettu pintamaa toimitetaan loppusijoitettavaksi rakennuttajan osoittamaan paikkaan.

Torjunta takuuajana ja luovutuksen jälkeen

- Urakoitsija tekee torjunnan suunnittelijan määrittämässä laajuudessa.
- Torjuntatapoja
 - a) Yksittäiset taimet kitketään juurineen välittömästi.
 - b) Nousevista versoista riivitään lehdet vähintään kolme kertaa kasvukaudessa.
 - b) Isommat esiintymät lähiympäristöineen otetaan säännöllisen niiton piiriin nurmikkona.
 - c) Kasvit kaivetaan maasta juurineen noin 1 m syvyyteen tai niin syvälle kuin juuria havaitaan ja kahden metrin etäisyydelle sivusuuntaan.
 - d) Varret leikataan, ja alue peitetään valoa läpäisemättömällä muovilla tai biomuovilla 3 - 4 vuoden ajaksi. Muovin päälle on tärkeää laittaa riittävästi painoa ja muovia tulee levittää laajalle alueelle.
- Urakoitsija kirjaa torjuntakerrat, -menetelmät ja ajankohdat. Jos pintamaa sijoitetaan kohteeseen, urakoitsija tarkemittaa sen sijainnin. Urakoitsija luovuttaa torjuntatietoaineiston ja mittaukset takuuajan päättyessä rakennuttajalle ja kunnossapidon tilaajalle torjunnan jatkamiseksi tarvittaessa.

Jätteen käsittely

Torjunnasta syntyvä varsi- ja lehtijäte jätetään maastoon. Juurista ja maavarsista ravistellaan irtoava maa-aines ja juuret ja maavarret toimitetaan hävitettäväksi haitallisena vieraslajijätteenä. Jätteen käsittelyssä noudatetaan vastaanottajan ohjeita.

Seuranta

Kunnossapitourakoitsija seuraa alueita, joista haitallisia vieraslajeja on torjuttu, kerran kuukaudessa. Seuranta jatketaan niin kauan, että havaitaan, ettei torjuttavia vieraslajeja enää ole.

Muuta

Jättitattaret leviävät juurien ja maavarsien avulla hyvin aggressiivisesti, mutta eivät ainakaan vielä muodosta siemeniä Suomessa. Lajit ovat erittäin syväjuurisia. Kun versojen kasvua estetään, maavarret kasvavat sivusuuntaan. Jättitattaret ovat valoisan paikan kasveja, ja kotiseudullaan ne eivät menesty aluskasvillisuutena varjossa. Esiintymien lähellä kuljettaessa on varottava juurien kulkeutumista kuljetuksissa tai kalustossa.

Japanintatar, kuva Jouko Rikkinen www.vieraslajit.fi